GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a“ ese: Marti'a, Joui'a si Sambat'a.
Pretiulu abonamentului: pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera: la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile: un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 20. Marti, 17 Februariu|1 Martiu 1881.

Solidaritate.*)
1860—1865.

Brasiovu, 23. Ianuariu.

XVI. „. . .Se nu créda nobil'a natiune maghiara, „cum cà natiunea romana si-ar' fi luatu partea s'a „deplina din egalitatea de drepturi cu atàta numai, „cumcà càtiva insi din sinulu ei, dintre cari partea „mai mare se bucura de increderea Unguriloru, „eara nu de a Romaniloru, ia pusu in deregàtorii „subalterne, dupa planulu seu, cá si dintr'o gratia. „Nu Escelenti'a T a, déca amu crede asia ceva ne„amu aflá intr'o mare ratacire.

„A sositu acelu timpu, cá aceste doue natiuni „— romana si maghiara — sè se si mai lamu„résca odata, cá se scie care cum intielege aceea „ce numimu egalitate de drepturi.

„Romanii nu ceru nici gratia, nici elemosina „(pomana), ci ei pretindu intru tóte drepturi egale „in proportiunea aceloru sacrificii, ce aducu pre al„tariulu patriei, pentru cà voiescu se aiba parte „fratiésca din veniturile comune ale patriei nostre „comune. . . .“

Aceste cuvinte le-a adresatu Metropolitulu Siulutiu guvernatorului Transilvaniei la 29 Iuniu 1861 intr'o scrisóre in care iea in aperare nimicu mai multu si nici mai puçinu decàtu — resistenti'a passiva a Romaniloru ardeleni din càteva comitate si cu deosebire din comitatulu Albei de josu.

Scrisórea memorata este tocmai asia de instructiva, cá si scrisórea ce a adresat'o Episcopulu Siaguna comitelui natiunei sasesci br. Salmen, prin care acestu Archiereu iea asemenea in aperare — resistenti'a passiva a Romaniloru din fundulu regiu.

Actele aceste ale Archiereiloru conducètori caracteriséza situatiunea politica a Romaniloru ardeleni nu mai puçinu cá si atitudinea loru dela 1861.

Monarchulu restabilesce vechi'a constitutiune a Ardélului, face inse totodata in doue autografe imperatesci reservele sale cu privire la poporulu romanu, „care nu s'a bucuratu de egalitate dupa dreptulu publicu de mai inainte“ si declara, cà inalt'a S a vointia este cá sè se faca „schimbari afundu taiatóre“ in favórea egalei indreptatiri a Romaniloru.

Urméza a se reorganisá Ardealulu pe basele vechi constitutionale. Domnitoriulu insarcinéza pe presiedintele provisoriu alu regescei cancelarii de curte transilvane cá se-i astérna proiectele sale asupra restaurarei vechei impartieli administrative a tierei, totodata inse ilu provóca se pórte de grije cá se fia considerate dupa cuviintia tóte natiunalitatilé si confessiunile, cu deosebire acele, cari mai inainte nu s'au bucuratu de egalitate. Monarchulu 'i mai dà unele directive privitóre la intrebuintiarea diferiteloru limbi ale tierii.

„Pe langa pazirea datinei legale de mai inainte „— dice autografulu — trebuie sè se tiena de re„gula, cà, atàtu comuneloru urbane càtu si celoru „rurale din marele Meu principatu Transilvani'a le „sta in voie deplina a 'si alege limb'a oficiala „pentru trebile loru comunale, eclesiastice si sco„lare; mai departe se remana la voi'a fiacaruia „cà in desbaterile adunariloru comitatense, orasia„nescî si comunale se vorbésca in ori-care limba „din cele indatinate in acést'a tiéra, se inainteze „in ori-care din aceste limbi rugaminti càtra ofi„ciolate, eara hotarirea acestora va trebui se iésa „in aceeasi limba; cà in fine functionarii adminis„tratiunei politice si ai dreptatii totu feliulu de „ordinatiuni si porunci, cari mergu de-a dreptulu „la comune, se le dé in acea limba, care este limb'a „pertractarii trebiloru loru comunale.“

Pe bas'a acestui autografu imperatescu dela 21 Decembre 1860 se incepe organisarea administrativa a tierei. Vechi'a impartiéla a tierei si vechile datine legale, pe langa cari Monarchulu dorea cá sè se respecte „dupa cuviintia“ si natiunalitatea romana, aduce inse cu sine, cà mai in tóte comitatele ajungu la càrma esclusivu numai Unguri cari introducu limb'a loru in tóte afacerile publice si eschidu pe Romani unde potu si dela functiuni si dela rapresentantiele comitatense.

De alta parte, in fundulu regiu in asianumitele „scaune (districte) sasesci“ domnesce supremati'a vechiloru datine legale sasesci, si se monopoliséza afacerile publice in favórea Sasiloru. Episcopulu Siaguna, in scrisórea amintita din Augustu 1861, imputa comitelui natiunei sasesci br. Salmen cà, cu tóte cà pretutindeni a declaràtu „cà e insarcinatu de Maiestatea S'a a face dreptate Romaniloru“, totusi cu ocasiunea restauratiuniloru din fundulu regiu, unde Romanii facu maioritatea, nu s'a intielesu nici màcaru cu unulu dintre Romani si apoi totu elu (comitele) se jaluiesce cà „preotii atîtia poporulu ce'lu pacinicu la nesupunere . . . la protestari in contra restauratiuniloru facute.“ Episcopulu adauge:

„Déca din nenorocire infratirea intre natiunile „conlocuitóre nu se va poté mediloci, vin'a se „descarca numai asupra aceloru organe ale guver„nului, cari sunt membrii natiuniloru privilegiate „din timpii 'nainte de 48, cari fiindu educati si „imbetraniti in scól'a antemartiala, nu vreau a se „imprieteni cu scól'a postmartiala, cu liter'a si „cu spiritulu hartiiloru imperatesci s. a.“

Preste acést'a cancelariulu, care trebuie se „pórte de grija“ cá restaurarile sè se faca „cu considerarea dupa cuviintia“ a Romaniloru, este si elu unu membru alu natiuniloru privilegiate; guvernulu este compusu mai totu din asemeni membri.

Ei bine eata ce se intempla acuma. Romanii din comitatulu Albei inferióre se semtu asupriti prin compunerea comitetului comitatensu din 48. De aceea ei protestéza si facu resistintia passiva declarandu tóte actele acelui comitetu de neoblıgatóre pentru Romani. Cam asemeni protestari facu si Romanii in fundulu regiu.

Ce respundu la tóte aceste cei dela putere? Ei in locu se caute a vindecá reulu, se apuca de cei doi Archipastori, facêndu-i pe ei, si numai pe ei respensabili pentru aceste „turburari si atitiari ale poporului.“ Archiereii cauta a justifica, fiacare dupa cum ilu taie capulu, procederile Romaniloru. Dér' se vede cà justificarea le face mare greutate, càci vinu in conflictu datoriile loru oficióse càtra guvernu cu datoriile natiunale. Metropolitulu Siulutiu, care este si mai multu suspitiunatu de càtra cei dela guvernu, dîce in strimtorarea s'a càtra guvernatorulu tierii:

„E preste putintia cá aceste fapte (ale celoru ce nu voiescu se recunósca pe Romani de egali) se nu ne compromita in ochii poporului si pe noi, cari voimu alu conduce totu numai spre bine si 'i recomandamu din anima infratîrea cu natiunea maghiara!“

Cum se potrivea resistenti'a passiva a poporului cu acést'a atitudine mai multu decàtu concilianta a siefiloru natiunali?

*) A' se vedé Nrii 84, 100, 101, 102, 103 si 104 ai „Gaz. Trans.“ din anulu 1880 si Nr. 4, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 si 19 din 1881. Red.

Cronic'a evenimenteloru politice.

„L'Indépandance roumaine“, diaru ce apare in Bucuresci in limb'a francesa, scrie, cà ar' fi lucru hotaritu cá regatulu Romaniei sè se proclame la 10 Maiu viitoriu (cu ocasiunea aniversarii suirii pe tronu a principelui Carolu). Cabinetele europene ar' fi fost sondate si tóte s'ar' fi aratatu favorabile pentru inaltiarea principatului la rangulu de regatu.

Dîlele aceste Berlinulu a serbatu cu mare pompa cununi'a printiului Wilhelm, fiulu celu mai mare alu Germaniei cu princes'a Augustu Victoria de Schleswig-Holstein. La acést'a serbare au sositu regele si regin'a Saxoniei, archiducele Carolu Ludovicu, fratele imperatului Austriei, marele duce Alexis alu Russiei, printiulu Amadeu duce de Aosta, printiulu Arnolf de Bavari'a, printiulu de Wales alu Angliei, printiulu mostenitoriu alu Suediei s. a. In 26 l. c. avú locu intrarea festiva a princesei fidantiate in Berlin intre ovatiunile entusiastice ale poporatiunei.

Diarele din Parisu publica o scrisóre a d-lui Parnell càtra Victor Hugo, in care siefulu irlandezu cere puternica intrevenire a marelui poetu francesu in favórea Irlandei.

Relatiunile d-lui Parnell cu Rochefort nu au nemultiamitu numai pe colegulu seu deputatu Bellinhgam, ci acum veni se-le desaprôbe prin o pastorale chiaru si archiepiscopulu din Dublin, Dr. Mac Cabe; episcopulu intre altele dîce in pastorala s'a: „In aceste timpuri agitate este o datoria a nóstra se-ne rogamu cu seriositate pentru santulu nostru parinte, Pap'a, si pentru pacea bisericii. Se ne rogamu cu-o mare ardóre si pentru scump'a nóstra tiéra, pe care i-a placutu a totu putintelui in nemarginit'a s'a intieleptiune si provedintia se o puna la grele incercari. Istori'a ei este de seculi unu registru aprópe neintreruptu de suferintie pamentesci. Aceste suferintie sunt inca in mare parte si astadi sórtea ei; inse astadi poporulu nostru pare a fi amenintiatu de o nenorocire mai terribile si mai dejositória, decàtu tóte càte le a induratu Irlandi'a pên'acum.“

„In lupt'a tierii nóstre pentru drepturile sale, se cauta aliati in sîrurile aceloru scelerati necredintiosi, cari au inbrancitu in miseria pe insasi tiér'a loru propria si au juratu se surpe fundamentele tuturoru religiuniloru. Suferi-va catolic'a Irlandia o asemenea inichitate? Darui-va ea increderea sa unoru barbati, cari au asemenea planuri scelerate? Deslipise-va ea de tóte traditiunile sale cele sante, cari i-au assiguratu in timpu de sute de áni de persecutiune stim'a lumii crestine? Aideti se ne rogamu, cá D-dieu in indurarea s'a se abata asia ceva de deasupr'a capeteloru nóstre.“

Tóte acestea le scrie archiepiscopulu Dublinului, numai pentru cà d-lu Parnell a lasatu pe d-lu Rochefort se-lu cerceteze séu póte cà, pentru cà densulu este protestantu. Diarele guvernamentale considerandu acésta pastorale, cá o lovitura de mórte pentru Lig'a agraria, nu intardiara a i canta osanalele loru interesate! Intr'aceea d-lu Parnell s'a dusu érasi la Parisu si depesie telegrafice private sciu se spuna, cà densulu a facutu o visita archiepiscopului din Parisu. Lumea crede, cà celebrulu agitatoru irlandesu voiesce cu acestu pasu se-se spele órecum de pat'a, ce si-a atras'o prin amblarea cu d-lu Rochefort.

Din Cork se scrie, cà fenianii (nihilistii) au jafuitu unu magazinu de prafu de pusca din acestu orasiu. Furii s'au introdusu in magazinu pe nisce gauri ce le facura in coperisiu. Ei furara pe langa o mare cantitate de prafu de puscatu si de spartu si multu materialu brutu trebuintiosu pentru fabricatiunea prafului. Au disparutu din magazinu si mai multe cuthii, cari contieneau la 70 de punti de dinamitu. Politi'a pên'acum n'a pututu dá inca de urm'a faptuitoriloru.

Din Constantinopolu se raportéza scirea, cà ministeriulu in consiliulu, ce l'a tienutu in 24 Februariu ar' fi fixatu basele noueloru concessiuni, ce este dispusa Turci'a se faca Greciloru. Aceste concessiuni voru fi comunicate ambasadoriloru, indata ce le va da Sultanulu aprobarea sa. Despre natur'a acestoru hotariri n'a transpiratu inca nimicu in publicu, cu tóte acestea prin cercurile guvernamentale turcesci are mare trecere opiniunea, cà concessiunile ce este dispusu guvernulu turcescu se faca Greciei voru da Europei o dovada eclatanta despre iubirea de pace a Pórtei. Din respectu pentru mediatiunea inceputa de marele puteri, guvernulu din Stambulu a amanatu denumirea comandantului siefu alu armateloru din Epiru si din Tessali'a. Se scrie mai departe din

Constantinopolu, cà puterile europene nu incetéza de a provoca in modu amicalu atàtu pe cei din Aten'a càtu si pe cei din Constantinopolu se evite cu ingrijire totu ce ar' putea dá ansa la o isbucnire intempestiva a resboiului.

Din Aten'a se scrie, ca camer'a a primitu propunerea d-lui Tricupis de a dispensa de stagiulu necessariu pentru obtienerea impamentenirei pe toti acei Greci si straini, cari voru intra in armata. Grecii, credu cà in modulu acest'a 'si voru puté implé cu puteri bune lacunele ce esista in cadrele corpului oficierescu alu armatei.

Corespond. Polit. i-se scrie din Larissa urmatórele: „Fortiele turcesci din Tessali'a" se redica in momentulu de façia la 18,000 de ómeni. Din acestia 15,750 de ómeni sunt infanteria, care consta din 24 de bataliòne; 1050 forméza artileria; 700 cavaleria si 500 gendarmeria. Artileri'a se imparte in $8^{1}/_{2}$ baterii cu 51 de tunuri si 446 de cai si 4 baterii de munte cu 24 de tunuri si 80 de catàri. Tunurile acestea tóte sunt dupa sistem'a lui Krupp. Cavaleri'a numera 675 de cai, éra gendarmeri'a 300. Unu statu majoru specialu si trupe de geniu nu esista in Tessali'a. Infanteri'a si ómenii dela artileria sunt inarmati cu pusci de sistem'a Martini, care s'a probatu in ultimulu resbelu ruso-turcu si s'a doveditu cá unu bunu sistemu de pusci. Cavaleri'a si gendarmeri'a sunt inarmate cu pusci de sistem'a Winchester care inse s'a aretatu in multe inferioru sistemului Martini.

Scrisori din Romani'a.

Bucuresci 13 Februariu.

In camera se discuta de dóue dile proiectulu de lege relativu la advocati. Publiculu astépta cu nerabdare resultatulu discussiunei, càci proiectulu se póte numi cu dreptu distrugàtoru, er' nu organisatoru.

Pentru dovedirea acestei asertiuni ve rogu se publicati aci importantulu discursu alu omului de sciintia, eminentele jurisconsultu, Al. Lahovary, Dr. in dreptu si membru alu partitului conservatoru, si cá respunsu unu estrasu din discursulu d-lui Radu Patarlageanu advocatu si membru alu partitului liberalu.

Discursulu d. Lahovary e o adeverata oglinda a starei nóstre bolnavitióse din intru.

Al. Dl. Lahovari. D-loru, onor. D. Buescu, autorulu si raportorulu acestui proiectu de lege, a inceputu resbunarea s'a in contra advocatiloru in modulu celu mai crudu; ne-a cititu unu raportu de siése colóne (mare ilaritate), in care, D-s'a, dupa parerea mea, a confundatu multe lucruri, cu totulu disparute si separate prin ele inse'si; nea incarcatu cu o suma de citatiuni luate de la autori din tóte tierile, chiaru din acelea, cari nu au advocati si unde nu se potrivesce materi'a acést'a, si a ajunsu la proiectulu D-sale, care, in locu se desfiintieze corpulu de advocati, 'lu mantiene, si 'lu mantiene mai dandu'i pe de asupra datorii fara nici unu felu de drepturi, pe candu pe de alta parte creeaza acelu corpu de procuratori de professiune, carora le dà numai drepturi, fara datorii. Déca acestu proiectu de lege va trece, eu voiu ascunde diplom'a mea de doctoru in dreptu, si voiu cere, se fiu intre procuratorii de professiune, ear' nici de cum intre advocatii cu diplome de la facultatile de dreptu.

Tóte avantagiele, pe care le are advocatulu, le da acum procuratoriloru de profesiune, — nu sciu de ce acestu cuventu de profesiune, càci tóta lumea pote fi in categori'a acést'a, cà are o profesiune -- si tóte indatoririle, pe cari legea le impune, si din cari a citatu multe jurisconsultulu improvisatu D. Buescu, (aplause) remanu totu asupra nenorocitiloru, cari in viati'a loru au avutu trist'a idea de a studeá siepte si optu ani in facultatile de dreptu pentru a dobendi o diploma (aplause).

D. P. Buescu. Se exploateze publiculu? Ilaritate.)

D. C. Boerescu. Cu procuratorii de profesiune se esploatéza publiculu, ear' nu cu ómenii de sciintia.

D. Al. Lahovari. . . . Acestu raportu nu este càtu de pucinu studeatu, de si fórte lungu, si este fórte incomplectu. D-s'a, cá raportoru, a uitatu o indatorire din cele mai grele, pe care o are unu advocatu, aceea de a fi aperatoru ex oficio inaintea curtiloru cu jurati. Cui se lasa acést'a indatorire? Se las procuratoriloru de profesiune, s'éu advocatiloru? . . . Dér' ce se mai discutamu multu acestu raportu? Elu nu este de càtu o confusiune si unu jocu de cuvinte. Alegatiunile ce elu cuprinde nici nu se discuta multu. A dice, cà sciinti'a este unu privilegiu si cà garantiele, ce se dau societatii, sunt unu monopolu, este a arata de la inceputu, cà cine-va nu intielege nimicu in acésta cestiune.

Se vedemu, D-loru, ce s'a facutu prin legea de la 1864, se vedemu, care era starea de lucruri, care a necesitatu acea lege. Afara de unu micu, fórte micu numeru de ómeni cu sciintia, care 'si dobendisera diplomele loru in strainatate, nu se presintà inaintea instantieloru judecatoresci de càtu o adunatura de totu ce era mai reu in societate, astfelu, cà toti acei cari, facêndu falimentu, nu 'si mai puteau continuá comerciulu, toti acei cari nu putusera invetiá nimicu, nu aveau nici o meserie, se faceau advocati. Si notati inca, cà unu mare numeru din acesti'a erau chiaru straini, vagabondi, veniti de cine scie unde, cari sustineau causele nenorocitiloru impricinati. Eu insumi, cá presiedinte de tribunalu, am avutu de mai multe ori ocasiune, se vedu asemenea individi pledandu inaintea instantieloru nóstre.

Acést'a este, D-loru, starea de lucruri, pe care voiti se o creati prin proiectulu D-v.? Càci ati uitatu pêna si chiaru conditiunea de nationalitate, si, desfiintiandu legea din 1864, care dice, cà advocatu nu póte se fia de càtu romanu, deschideti acést'a profesiune tuturoru aceloru venetici, cari neavendu nici o meseria, nu voru gasi alta mai comoda de càtu acea de advocati.

Dér' ve mai intrebu unu lucru: ce intielegeti D-v. cu cuventulu de privilegiu? Intielegeti sciinti'a, diploma? Acést'a nu póte fi càtu de puçinu unu privilegiu, de óra-ce este unu lucru, pe care póte se 'lu aiba ori-cine; fiindu-cà cine opresce pe ori-ce romanu de a merge se invetie spre a obtiené o diploma, unu titlu? Si déca se cere acestu titlu e numai cá o garantia, ca se probeze, cà elu posede sciintia intocmai precum acelasi lucru se cere si de la unu medicu, de si D-v. in privinti'a mediciloru nu diceti, cà este unu privilegiu.

Cu tóte acestea càte reclamari nu s'au facutu si in contra drepturiloru, ce se acorda diplomei de medicu, totu cu aceleasi cuvinte, pe care le invocati D-v. contra diplomei de advocatu? S'a disu si despre medici, cà li se acorda unu privilegiu, care este in contra ideei de libertate a muncei . . . .

D. P. Buescu. Alta e acést'a.

D. A. Lahovari. Este acelasi lucru. D-vóstra voiti se protegiati o clasa suferinta a omenirei, pe bolnavi, dér' de ce nu voiti se protegiati si pe pledatori? De ce nu ve interesati si la sórtea loru, la onórea si la libertatea loru? Precum unu medicu ignorantu póte se omóra pe unu bolnavu, administrandu'i unu medicamentu intr'o dosa mare, totu asia si unu advocatu ignorantu póte se pérda onórea si averea omului. Credeti D-v. cà judecatorii nostri sunt acei cadii, cari dau dreptatea dupa anima si cugetulu loru? Credeti, cà legile nóstre sunt unu felu de koran, unde judecatorulu cauta si gasesce ce voiesce, si face dreptatea de la sine in numele lui Mahomet, séu altui profetu? Ve insielati. Legile nóstre sunt nisce formule precise si cea mai buna dreptate inaintea judecatorului nu te scapa, candu nu esti in termenii legei, séu candu nu scii se ti-o ceri.

Acést'a este ceva elementaru pe care 'lu scimu cu totii dér' care se ignoréza numai de D. raportoru. Se ve dau unu singuru exemplu: prescriptiunea. Candu cine-va reclama o proprietate pe care altulu a stapanit'o 10 ani, séu nisce drepturi derivandu dintr'o creantia peste termenulu de 30 ani, credeti cà judecatorulu de la sine se va multiumi numai se citésca actele si se véda, cà prescriptiunea s'a implinitu, cá se dè dreptatea? Ve insielati. Prescriptiunea nu se obtiene de càtu de acela, care o cere.

Presupune, D-le Buescu, cà unulu din procuratorii D-tale de professiune nu intielege nimicu din tóte acestea si nu se duce la tribunalu, cá se invóce prescriptiunea. De géba judecatorulu se uita la creantia, acestu judecatoru are manile legate si nu póte se dè dreptate, fiindu-ca nu este nimeni care se o céra.

Ei bine, candu legile nóstre sunt asia, bine e se lasamu sórtea ómeniloru in man'a unoru ignoranti, unoru perversi? caci este recunoscutu ca ignorantulu este celu mai susceptibilu de perversitate. Dér' voiti se respectati libertatea poporului, se dati fia-caruia dreptulu se'si aiba avocatulu si mediculu ce va vrea? Déca voiti acést'a, atuncia respectati pêna in sfersitu libertatea poporului. Din nenorocire este sciutu cà poporulu respinge cu multa incapatinare ajutorulu mediciloru si prefera cautarea babeloru si astfelu, D-v. cari sunteti pentru libertatea absoluta, suprimati atunci pe medici si inlocuiti-i cu empiricii; suprimati asemenea si pe pharmacisti de óra-ce si acést'a profesiune este o restringere a libertatii comerciului, de óra-ce toti au dreptulu la munca si prin urmare la comerciu. Autorulu, pe care D-ta te basezi D-le Buescu, D. Iohn Stuart Mill, sustiene desfiintiarea privilegiului, si in materia de comerciu, si pentru advocati, si pentru medici si pentru pharmacisti.

D. P. Buescu. Nu este adeveratu; se vede ca nu 'l-ai cititu de locu.

D. Al. Lahovari. Aveti o maniera puçinu politicósa in intreruperile D-v.; acést'a e o cestiune de obiceiu. Eu nu me voiu pune pe acestu teremu, dér' voiu afirmá din nou, ca este esactu cea-ce amu disu. D-ta nu scii, ce ai cititu, séu ai uitatu. . . ."

D. P. Buescu. O se iau lectiuni de la D-ta.

D. Al. Lahovari. Póte ve voru fi folositóre cate odata. . . . Caci e mai intielesu lucru, cá unu autoru, in virtutea libertatiei muncei si a individului, se dica, ca trebue desfiintiate privilegiile advocatului, medicului si pharmacistului, de catu numai a le unora dintr'insii, si a mantiené pe celelalte. Dér' atunci si D-vóstra, déca puneti acést'a regula, duceti-o pêna la extremu. . . .

D. P. Buescu. Eu am se dovedescu, cá D-ta n'ai priceputu pe Stuart-Mil.

D. Al. Lahovari. Asteptu acést'a. Dér' deocamdata se 'mi dati voia a ve spune, cà diplom'a ce se cere nu e decàtu o garantia ce o ia societatea, si déca are unu defectu legea din 1864, e cà n'are controlu, n'are sanctiune. Legea aceea a pusu unu principiu excelentu; pe candu se infiintia la noi scól'a de dreptu, a voitu cá acést'a facultate se fia frecuentata. Ei bine, ce face D. Buescu astadi? Pe de o parte dice tineriloru licentiati, cari au consacratu 8 ani din juneti'a loru prin gimnasie si licee, cá se dobèndésca o diploma de bacalaureatu, si pe urma cu sacrificii mari sè se duca se 'si dobendésca o diploma adese ori fórte greu de capatatu, càci nu totu-deauna reusiésce la examene, cade, si trebue se studieze din nou; ei bine, dupa atàta munca, dupa atatea silintie, dupa ce munc'a a incununatu labórea unei vietie intregi, dupa ce statulu 'i va da o diploma, D. Buescu a dou'a di le dice: esti pe aceeasi linia cu celu d'antaiu falitu, cu cea din urma lepadatura sociala, care, neputendu urmá nici o cariera in acést'a tiéra, s'a facutu advocatu, acést'a fiindu singura cariera in acést'a tiér'a care, nu mai cere nici unu felu de studiu séu diploma. (Aplause.) Apoi, acestu limbagiu voiti se tineti scolariloru? Astufeliu intielegeti D-v. se pregatiti viitoriulu acestei tieri, si se incurageati instructiunea? Atunci de ce mai avemu scóle? De ce in fia-care anu la budgetu ne mai cereti professori? Pentru cá aceste scóle se fia góle si acesti professori se predice in pustiu?

D-loru, dicendu acestea in generalu, nu voescu sè intru in detaliele proiectului de lege, càci ar' fi prea lungu, pentru alu combate. Vedeti numai, càte confusiuni si contradictiuni se aducu. Mai antaiu, cum amu disu la inceputu, se dividu advocatii in doue categorii, procuratori de professiune, carora nu le dati de càtu drepturi fara nici o indatorire, si advocatii cu diploma fara nici unu dreptu si cu tóte indatoririle, cari se contienu in legile nóstre, uitandu inse càte-va D. raportoru, care nu a studiatu in destulu legile asta-di in fiinti'a. Alu doilea, se pune in art. 4 unu ce curiosu. Acestu articolu dice, cà se voru respectá drepturile politice acordate professiunei de advocatu. Acestu articolu pentru mine este unu misteriu, càci eu asiu voi se sciu, cari sunt drepturile politice speciale, acordate professiunei de advocatu . . . . póte cà vorbiti de patenta; inse ve voru multiumi advocatii, de óra-ce colegiulu alu III-lea, in care s'ar puté inscrie asta-di, e deschisu aprópe tuturoru. Dér' D-loru, dupa art. 4 vine art. 5, care se ingrijesce si de viitoru, si acést'a intr'unu stilu, pe care 'lu lasu Camerei se aprecieze nedeterminatele si indoiósele drepturi ale viitóriloru advocati cu diploma. Art. 5 dice: „In ceea ce privesce drepturile si datoriele atasiate de lege advocatiloru . . . etc. Cari suntu aceste drepturi si datorii atasiate, lasu pe D. raportoru se le spuna.

D-loru! acést'a lege nu va avé altu efectu de càtu de a desfiintia o institutie buna, care ar' trebui, in locu de a fi desfiintiata, intarita si controlata mai multu; ar' face sè se descuragieze sciinti'a, ar' proclama dreptulu ignorantiei si alu improbitatiei. Déca legea actuala nu s'a aplicatu este cà 'i-a lipsitu sanctiunea; si déca D-v. voiti se faceti ceva bunu pentru justitiabili, este se dati o sanctiune acestei legi. D-loru, de una-di am vediutu afisiatu unu tablou, — cu tóta legea acest'a, in care erau inscrisi toti acei, cari ne putendu petrunde la Bucuresci, unde consiliulu de desciplina impreuna cu celu din Iasi, sunt singuri, cari aplica legea, se ducu pe la Tergovisce ori aiurea, unde sunt fabrice de advocati si unde li se da diplome din conplesenti'a celoru, cari facu parte din consiliulu de disciplina. Ei bine, pe acestu tablou figurá baiati de pravalia, faliti, figurá unulu, care a fost condamnatu la doui ani de inchisóre pentru furtu. (Aplause).

Vedeti dér' D-loru, cà déca veti redicá aceste ultime bariere, cari ingradescu professiunea acést'a, atunci va fi o adeverata nenorocire pentru societate, càci aceste ingradiri sunt puse in interesulu, nu alu celoru, cari exercitéza acést'a professiune, ci in interesulu celoru, cari recurgu la densii. Nimicu nu este mai periculosu de càtu de a lasá fara garantie o professiune, dela care se cere, pentru a puté fi exercitata, onestitate si demnitate, si candu póte se fia exercitata de ori-cine fara a i-se cere acea garantia, pe care D-vóstra o numiti privilegiu, unu farmacistu póte face multu bine dupa cum póte face si multu reu. Nici-odata unu omu cultu, care are sciintia, prin urmare si respectulu persónei sale, nu va face ceea ce va face aceea adunatura de ómeni, carora, fara nici unu controlu, D-vóstra voiti se le incredintiati apararea interesseloru celoru mai sacre ale persóneloru. (Aplause.)

Dupa d. Lahovari s'a datu cuventulu d-lui D. R. P à t à r l a g e a n u, care dîse intre altele: „. . . Mi pare curiosu modulu de argumentare cà tóta lumea nu 'si cunósce interesulu si cà trebue se fia pusa sub epitropia. Astadi este altu sistemu prin care se lasa libertate cá fiacare se 'si aléga, mediculu, speitierulu, advocatulu dupa placu (Intreruperi) . . . Credeti cà unu omu care are unu procesu insemnatu se va adresá la unu ignorantu cá se 'lu apere? (Intreruperi) . .Sunt multi de aceia cari, fara a avé diplome potu inspirá incredere nu numai impricinatiloru simpli dér' si ómeniloru de sciintia cá d. Lahovary (Intreruperi) Sunt processe insemnate si neinsemnate. Ei bine, procesele cele mari se ieau de advocatii cu sciintia, cu diplome academici; dér' processele cele mici de 80 séu 50 franci cine se le apere? . . . D. Lahovari dîce cà s'au trecutu in tabloulu de advocati baeti de pe la bàcanii si ómeni condemnati. Dér' cei condemnati si cei loviti de alte incapacitati nu voru poté esercitá professiunea de advocatu chiaru candu ar' avé diplome academice. Asia-dér' nu acésta restrictiune póte se garanteze pe societate (Intreruperi) . .Sciti cà la discussiunea legei farmacistiloru eu am fost de parere cà fiacare póte se esercite professiunea acésta. (Sgomotu) Apoi acel'a care nu se va pricepe nu-o va poté esercitá.

D. R. Patarlageanu numesce mai departe pe d. Gherasim membru dela inalt'a curte de cassatia si justitia, pe d. Al. Filitis, si pe d. Adolf Cantacuzino spre a documenta, cà acesti'a desi nu au titluri academice si-au facutu in tóta tiéra o reputatiune de jurisconsulti eminenti si apoi incheia asia:

„Spiritulu legiuitorului, càndu a votatu Constitutiunea, inscriindu principiulu libertatiei invetiamentului, a fostu cá fiacare omu se póta execitá ori-ce professiune . . . Prin urmare, D-loru, eu voiu votá pentru libertatea exercitiului professiuniloru fiind-cà sunt fórte convinsu cà chiaru acei cari se ducu pentru cautarea sanetatiei loru la babe, sciu ce facu; càci sunt multe babe care facu mai bine de càtu doctorii, si sunt multi doctori cari facu mai reu de càtu babele (Sgomotu). Ómenii inteligenti inse sciu se aléga si dintre advocati si dintre doctori pe cei mai buni. Eata dér' cuvintele pentru care eu voiu votá pentru acestu proiectu de lege.

D. P. C a r p. D-loru, póte cà 'mi va fi permisu a vorbi asupra advocatiloru intr'o Camera unde avemu 72 advocati*) si mai 'nainte de tóte voiu incepe cu o declaratiune. Credu cà D. Buescu este unu adeveratu putiu de sciintie enciclopedice. . .

D. P. B u e s c u. D-le presiedinte, ve rogu se bine voiti a pune pe D. Carp la regula (risete), pentru ca se nu faca cu mine cestiuni personale. Eu sunt gata a 'i respunde la ori-ce personalitate, inse am respectu pentru Camera si nu voiescu se intru pe acestu terému.

D. v i c e - p r e s i e d i n t e. Ce satisfactiune se ve mai dau eu, déca v'o dati singuru D-vóstra?"

Bucurèsci 15/27 Februariu.

In fine camer'a dupa dóue dile de discusiuni inversiunate. a respinsu in siedinti'a de eri proiectulu de lege in privinti'a „d e s f i i n t i a r e i c o r p u l u i a d v o c a t i l o r u." In adeveru déca acestu proiectu s'ar' fi votatu, atunci parintii tierii, cá se remàne consecinti trebuiea cá se desfiintiéze si liceele si in specialu facultatile de dreptu. Chiaru si astadi la noi professiunea de advocatu e esercitata de-o gramada de ómeni necompetenti, ómeni pré bine descrisi de on. domnu Al. Lahovary fostu ministru de justitia, in discursulu seu rostitu in camer'à deputatiloru cu ocasiunea discusiunei proiectului in cestiune.

Legea dela 1864 e insuficienta si chiaru si neinsemnat'a restrictiune dintr'insa inca era aprope se-o distruga. Legea numita prevede instituirea consilieloru de disciplina in tóte judetiele tierii. Aceste consilii suntu chiamate a inscrie séu a sterge din list'a advocatiloru persóuele necompetente. Consiliele inse, afara de celu din Bucuresci si Iasi, n'au aplicatu legea si au inscrisu in tabloulu advocatiloru judetiului respectivu totu-felulu de drojdii, in modulu acest'a amu ajunsu in càtu cea mai mare parte din advocatii nostri nu sciu carte. Totu in acea lege se dice, cà persón'a inscrisa de càtra consiliulu vre-unui judetiu nu póte se pledeze intr'altu locu, de càtu numai in raionulu acelui consiliu, care l'a inscrisu. Asemene se prevede si dispositiunea, cà numai acele persóne potu fi inscrise, care ofera garantii de s c i i n t i a o n o r a b i l i t a t e si a b i l i t a t e.

*) Cei mai multi fara titluri academice.

Coresp.

Ei, dér' consiliele de prin judetie n'au respectatu de locu aceste dispositiuni, ci inscriau pe intrecute pe toti aceia, cari ofereau óre-care garantii sunatóre.

La Iasi si Bucuresci era cu santiania respectate si urmate, dér' ce folosu, càndu in cele-l-alte orasie consiliele nu erau de càtu nesce „fabrice pentru fabricarea de advocati romani." Astu-felu toti falitii si baetii de bàcanii se transformau peste nópte in advocati, „burdufu de carte." Umplèndu-se apoi orasielele tierii cu advocáti de asemene calibru, au inceputu se navalésca si in Iasi si in Bucuresci, dér' mai cu séma in Bucuresci.

Consiliulu din Bucuresci. infioranduse de acésta stare de lucruri si vediendu sporindu-se cá ciupercile numerulu advocatiloru fabricati in „prim'a fabrica romana de advocati de la Tèrgoviste etc." au aplicatu mesurile legei de la 1864 si au interdisu in Bucuresci la vre-o 200 advocati dreptulu de a mai pledá inaintea instantieloru judecatoresci. Advocatii opriti apoi au petitionatu la camera si d'aici s'a nascutu faimosulu proiectu de lege presentatu de d. raportoru Pana Buescu, care nu tindea nici mai multu nici mai puçinu, de càtu la desfiintiarea si aceloru neinsemnate restrictiuni prevediute in legea de la 1864.

Proiectulu, ce e dreptu, a fostu respinsu, dér' cei vre-o 200 porecliti advocati urméza asi esercitá meseri'a cá si pèna acum, neconturbati de nimenea. Eu insu'mi cunoscu advocati de acestu soiu, cari acum càti-va ani erau c a r c i u m a r i, m a s l i n a r i, f a i n a r i si acum suntu advocati mari si tari in Bucuresci.

In adeveru la noi in acésta privintia lucrurile mergu pe dosu, pe càndu C a r c i m a r i se facu advocati, in acelasi timpu bietii teneri, cari si-au cheltuitu averea si si-au ruinatu sanetatea cu indelungatulu si obositorulu studiu alu dreptului, trebue se faca pe comptabilulu séu sè se aplice la alte carieri cu desevèrsire nepotrivite cu studiulu loru.

Guvernulu aru face unu mare bine, déca aru stabili o lege severa care se vindece radicalu acést'a stare bolnavitiósa.

Nu e de ajunsu, cà la noi tenerii, cari au terminatu facultatea de dreptu, nu suntu tînuti de a face p r a c t i c a si a face e s a m e n e p r a c t i c e, ci devinu odata cu parasirea banceloru scólei mari judecatori, mari procurori, mari directori de ministerii, mari advocati, déru a mai incuragiá si pe càrcimari, maslinari si faliti se 'si parasésca pravalia si se faca pe advocatulu, séu pe procuratorulu impricinatiloru: óre dieu se nu fia acést'a o stare anormale, care trebue inlaturata càtu mai rapede, cá se nu cademu intr'unu abisu, din care se nu mai putemu esi?!

'Mi pare réu cà spatiulu unei mici scrisori nu'mi permite a me intinde mai amenuntitu asupra acestei teme prea interessante din tóte punctele de vedere pentru aceia, cari nu pré cunoscu de aprópe organisarea nóstra interna. Descrierea pe largu a palavreloru, fanfaronadeloru, manopereloru, acestoru-felu de advocati. paremi-se cà ar' cam justificá scepticismulu si pessimismulu in care au cadiutu multi b u n i r o m a n i, vediendu in tiér'a romanésca pe celu d'antaiu venitu si ignorantu cocotiatu, ér' sciinti'a si onorabilitatea despretiuita din pricin'a aceloru siarlatani.

Aradu 25 Februariu 1881.

On. D-le Redactoru! Chiaru inchiaiasem scrisórea mea ultima, candu 'mi-veni surprindietori'a scire, cà parintele protopopu alu Aradului G e o r g i u V a s s i l i e v i c i u a repausatu in Domnulu la 22 l. c. in comun'a S'oimusiu, unde mersese in visitatiune canonica. Caus'a mortiei se dîce cà a fostu unu morbu vechiu alu defunctului, care l'a cercetatu de multe ori. Repausatulu a peregrinatu multu in viati'a s'a, mai antaiu a fostu preotu in Giul'a, de aici protopopu la Beiusiu, apoi acelasiu la Siri'a (Világos) si in fine estu anu fù alesu protopopu alu Aradului. Amblarea in cóce si in colo arata, cà repausatulu in Domnulu a fostu spiritu energicu si intreprindietoriu; ast'a s'a incercatu se-o documenteze si la Aradu, precumu sciti dintr'o scrisóre a mea trecuta. Ce ironia a sortii! Cine ar' fi cutezatu se-si intipuésca numai, cà protopopulu Aradului, care la balulu tienutu in 17 l. c. n. dovedea o potere plina de viatia, astadi se fia constrinsu a se multiumí in sinulu pamentului cu unu cosciugu asiediatu intre patru pareti reci si, ce e mai multu! pentru vecia! — Sermane moritoriu! Càtu te sbuciumi in lume, si la urma, ce sórte ai se induri! Siguru nu avemu in asta lume alt'a de càtu consciinti'a liniscita, cà traimu facèndu altor'a ceea ce dorimu se ni-faca si noue altii! — Ultimele momente ale defunctului pe pamentu s'au petrecutu ieri la 24 l. c. n. in Siri'a, unde asistara cá preoti multi cunoscuti de ai defunctului in frunte cu esmisulu d-lui Episcopu diecesanu, profesorulu A. Hamsea, carele a descrisu prin cuventulu funebralu intrég'a viatia a celui din cosciugu, fiindu presenti multe sute de auditori. Noi cesti din Aradu i-dîcemu defunctului „s e - i f i a t i e r i n 'a u s i ó r a"!

Protopopiatulu Aradului se vedea liniscitu, avendulu pre d-lu G. V. in fruntea s'a, cu atàtu mai vertosu, cu càtu acest'a se arată plinu de bunavointia si manifestá chiaru unu spiritu organisatoriu. Acumu primulu protopopiatu alu diecesei aradane érasi este fora conducètoriu. Interessele bisericei stagnéza, ori continua a stagná, cà-ci defunctulu nici nu prinse bine in mani frènele administràrei. Cei, ce se intereséza pentru causele bisericesci, privescu fórte ingrigeati la fiitoriulu protopopu si cu atàtu mai vèrtosu, cu càtu potemu numerá pe degete pre acei preoti ori protopopi, cari ar' posiede spiritulu si energi'a, ce se recere dela representantele primului protopopiatu! P. S. S. d-lu episcopu I. Metianu a documentatu multa intieleptiune si multa preingrigire pentru turm'a concrediuta. Romanulu traiesce in timpurile aceste grele asia, cum abia s'a mai pomenitu in istoria. Pe terenulu vietii politice numeràmu aprópe càtu o nula, si inimicii sciu ast'a fórte bine. Cu privire la instructiune ni-'su inchise tóte cassele statului; totu ce potemu, facemu numai svèrcolindune in seraci'a nóstra, fora cá se avemu undev'a o scóla eminenta, din care se capetàmu preotime dupa cerintiele nóstre. Ast'a o scie bine d-lu Episcopu diecesanu cu intregu consistoriulu. Acumu nu ne mai trebuie, de càtu se delaturàmu dela oficiele cele mai insemnate pe cei ce ar' poté face bine causei comune si pre aceste se le concredemu unoru mani debile, cà atunci cu organismulu nostru bisericescu se va intemplá chiaru cá si cu representantii ceriului, candu Phaetou a pusu manele pe frenele cailoru, cari trageau carulu sórelui. Se crede ba se-si astépta cu siguritate, ca P. S. S. dlu Episcopu va fi si acumu adeveratulu parinte, care nu scie se apretiuésca alt'a, de càtu meritu si adeverulu, cá dreptu aceea numai vertute si adeveru se fia fructele, ce se voru iví in urm'a S'a.

Corespundentele.

Baraoltu 10/22 Februariu 1881.

Onor. Redactiune! Este de interesu generalu si pentru romani a urmari luptele intre partidele politice a le maghiariloru ori unde voru fi, fiindu cà dupa densele putemu trage órecari conclusiuni relativu la constelatiunea partideloru in viitori'a camera legiuitória ungara. . .

Numai in scurtu am onóre a Ve relatá, cà si in cerculu nostru de alegere Baraoltu semtimu de càteva septemani o puternica miscare, mai cu séma in mijloculu poporului prin comuna pentru candidatulu stangei estreme, care nu este altulu decàtu chiaru faimosulu redactoru alu diarului „Ellenzék" Bartha Miklos si prin care speréza numit'a partida, escitandu fantasi'a poporului pentru armat'a independinta ect. ect. a reesi la tient'a dorita. Si nu potu dice, cà stang'a estrema nu aru avé órecari sianse a càstigá si acestu cercu, pèna acuma fidelu regimului, prin energia de feru si organisarea buna, cari sunt cualitati cu dreptu recunoscute ale partidei stangei estreme.

Resultatulu inse pare a depinde si dela intrebarea, cà óre primiv a judele cercualu din N. Ajtha Albertu Ciser canditatur'a séu nu? Acestu omu fórte avutu si bine vediutu la poporu póte ar' avé mai mari sianse de a reesi de càtu Kossuthianulu Bartha. Lucrulu cum sta astadi, este inse probabilu, cà stang'a estrema va reesi cu candidatulu seu la alegerile viitóre in acestu cercu de alegere, care pèna acuma a alesu numai credintiosi ai regimului. Partid'a Kossuthiana earasi se va intari si va slabi partid'a regimului. Putéva óre Romanulu trage unu folosu dintr'acésta? Nu credu, cà nici dela partid'a regimului, nici dela opositiune n'are nimicu de asteptatu, mantuirea s'a numai dela sine se o astepte! M.

D i v e r s e.

(O p e r a t i u n i l a s t o m a c u.) Cu privire la notiti'a, ce amu adus'o in unulu din numerii trecuti ai fóiei nostre, despre operatiunea sevèrsita de Professorulu Billroth din Vien'a la stomaculu unei

femei, primimu dela d-lu Dr. Cioranu urmatórea deslusire:

Domnule Redactoru! In Nr. 17 alu „Gazetei Trans." din anulu curentu a-Ti reprodusu o notitia dupa „Neue fr. Presse" din Vien'a, in care se dîce, cà Prof. Dr. Billroth a facutu prim'a extirpatiune a unei parti infectate de o neoplasma maligna necurabila din stomaculu omenescu. Acést'a inse nu este adeveratu, fiindcà acést'a operatiune s'a facutu prim'a data de mediculu Chirurgu alu spitalului Saint-Luis in Paris d. Dr. Péan inca la 9 Aprile 1879, dupa cum documentéza Nr. 60 1870 alu diarului „Gazette des Hopitaux", precum si opulu susnumitului autoru intitulatu „Tumeures de l'abdomen et du bassin", care a esitu anulu trecutu de sub pressa. Primiti D-le Redactoru fratiésca mea stringere de mana.

Brasiovu 27 Februariu 1881.

Dr. P. Cioranu.

(Pentru espositiunea din Sibiiu) s'au formatu comitete locale de espositiune, 1) in Brasiovu, presidentu dl Diamandi Manole, comerciantu; 2) in Satu-lungu (pentru Sacele), presidentu Ioanu Dorc'a, directoru alu scóleloru normale din Satu-lung (Hosszufalu); 3) in Brescu (pentru Treiscaune), presidentu Dimitrie Coltofean. preotu; 4) in Feldióra, presidentu Iosifu Morariu, invetiatoru dirigentu la scólele romane; 5) in Becleanu, presidentu Sim. Moldovanu, invetiatoru principalu, 6) in Lapusiulu unguresců, presidentu Vasilie Mustea, protopopu; 7) in Desiu, presidentu Gavril Manu, adv.; 8) in Sieica-mare, presidentu Nic. Racoti'a, medicu cercualu; 9) in Mediasiu presi-Dionisiu Romanu, cancelistu; 10) in Biertanu (Birthälm), presidentu Dionisiu Chendi, administr. ppescu in Siaros, post'a ultima Elisabetopole.

(Ofrande in favórea scóleloru.) D-lu colonelu A. Gorjanu a oferitu gratisu scóleloru rurale din judetiulu Ilfovu 121 caete de desemnu geograficu si 50 charte ale tierei Romanesci. Ministrulu esprima prin fói'a oficiala multiamiri numitului, d-nu colonelu. Tóte ofrandele onoréza pe cei ce le facu, déru privimu cu o deosebita placere pe cele facute in favórea scóleloru si constatamu cu satisfacere sufletésca, cà de càtuva timpu „Monitorulu" ne semnaléza desu nume de acei ce'si deschidu mani generóse pentru institutele menite a respandi lumin'a intre fii acestei tieri. („B. P.")

(Incuragiarea muncii nationale.) Mai multe diare din Bucuresci publica urmatórea incheiere facuta intre mai multi orasiani din Severinu, care se léga intre a cumpara numai fabricate romanesci, din cele càte esistu pèn'acum. Inseramu si noi acésta incheiare cu lauda cuvenita unei asemenea laudabile initiative: „Noi josu sub-semnatii, locuitori proprietari din Severinu, voindu a incuragiá munc'a nationala, in intrunirea ce amu avutu la 28 Decembre trecutu, amu luatu intre noi pe parola de onóre decisiunea ca in viitoru se cumparamu si se consumamu, in trebuintiele ce avemu, chibrituri, zaharu luminari si alte articole, ce se voru gasi, numai de la fabricele romane din tiéra; si in acestu scopu rugamu pe toti d-nii intreprindietorii de comerciu, se tiena in stabilimentele d-loru spre a ne procurá chibrituri si ori-ce alte articole de productiune curatu romana; càci alt-felu, dupa doue septemani dela aparitiunea acestia, suntemu decisi a nu le mai visita localurile si a nu le mai da nici unu concursu cu pungile nóstre, care destulu s'au golitu in profitulu strainu. (Urméza subscrierile.)

(O crima oribila) s'a comisu in una din comunele plasii Horincea, jud. Covurlui. Eata amenuntele, pe cari ni le aduce „Vocea Covurluiului", asupra acestei crime: Satulu in care s'a comisu acést'a crima este Sipenii, si face parte din comun'a Tiuticanii, din plas'a Horincea. — In acelu satu se afla unu betranu, anume Vasile Chebacu, care avea doui fii, unulu mai mare, Petrake Chebacu, insuratu, asasinulu, si altulu mai micu. Acelu mai micu nu pré avea purtari bune. Tatalu, dupa ce a cautatu tóte modurile spre a'lu face omu de tréba si n'a reusitu, sia vendutu mica s'a avere, si s'a dusu la fiulu seu mai mare Petraki, dandu'i banii ce primise din vendiarea averii sale. — Intemplandu-se unu incendiu la fiulu mai mare, au presupusu de acestu faptu pe fiulu celu mai micu. In diu'a infatisiarii la primaru, Petrake Chebacu a invitatu pe tatalu seu a merge se spuna impreuna cu elu, cà incendiarulu era fratele mai micu. Tatalu ne voindu a se duce se marturisésca contra fiului seu, s'au luatu la cearta, si Petraki Chebac ar' fi datu afara pe tatalu seu. Acesta i-a cerutu banii cà sè se duca. Femeea lui Petraki a intervenitu in favórea betranului. Atunci Petraki fiindu cam beatu, si infuriandu-se, apucà o custura de bucataria si o rapede cu atàta furia in spatele femeii sale, in càtu se rupe in sîr'a spinarii. Femeea abia are putere a esi pèna in sala si cade. Dupa aceea Petraki, apucandu toporulu, lovesce in capu pe tatalu seu si'lu ucide, apoi se duce la femeea sa, pe care asemenea o lovesce cu toporulu in capu si o ucide. Dupa comiterea crimei s'a dusu singuru la primaru, caruia a declaratu faptulu, dandu'i banii ce avea si spunendu'i se ingrijésca de cei doui copii ai sei, ear' cu elu se faca ce va vré. Asasinulu a fost arestatu si predatu justitiei, care instruesce caus'a. Elu e in etate de 45 ani. Tatalu seu avea vre-o 75 ani. Crimiualulu este actualmente fórte abatutu si slabitu, se vede de mustrarea consciintiei pentru intreit'a crima ce a comisu.

(„Le Journal des Economistes") [Februariu 1881] contine, printre alte dari de séma, una a d-lui Lesage asupra publicatiunii d-lui P. S. Aurelianu: Tiér'a nóstra (Bucuresci, 1880, 1 vol. 8°). „In schiti'a istorica dela inceputu, dice d-lu Lesage, vedemu cà Bucurescii, „Parisulu Orientului", urméza pe càtu e posibilu esemplulu celuilaltu Paris, déru cà statistic'a s'a in ceea-ce privesce ameliorattiunile utile nu e tocmai incuragiatória. — In càte-va rênduri, apoi, scriitoriulu vorbesce de fasele, prin care a trecutu legislatiunea pamentului romanu. Romani'a, continua c'o cruda ironia d'lu Lesage, fiindu amestecata in resbelulu dela 1877 a càstigatu o gloria nemuritória; lucru mare, pré mare chiaru, si prin urmare trebuie se'lu platésca vecinului, care i'lu procurase, cedendu'i o parte din teritoriulu seu. Vecinulu, care nu voiea se remana mai pre josu in darnicia, a facutu de s'a adjudecatu Romaniei, in pagub'a vrasmasiului comunu, acea Dobroge, indestulu cunoscuta in Franci'a si care nu e tocmai gradin'a peninsulei Balcaniloru. Sub raportulu etnograficu folosulu este incomparabilu: in loculu unei populatiuni omogene cu ea insesi si cu cele-lal-te parti ale Romaniei, provinci'a cea noua coprinde mostre din mai tóte rasele resaritului. . ."

Din punctulu de vedere economicu, d-lui Lesage finesce; „d-lu Aurelianu voiesce o indepedintia absoluta relativu la comerciulu si industri'a romana. Noi credemu, cà autorulu se incéla si cà nu trebuie, tocmai in momentulu, càndu capitalele tieriloru bogate cauta a fi utilisate, se fia tinute in departare prin ameninturi de privilegii si esceptiuni. Pericolulu ce domni'a-s'a prevede e numai imaginaru, precum imaginare suntu si avantagiele ce 'si promite inimiculu desemnatu de d-lu Aurelianu intr'unu modu vagu." („Bin. Publ.")

Nr. 1565/881. 2—3

Concursu.

Spre ocuparea postului vacantu de cancelistu la sedri'a orfanala urbana, impreunatu cu unu salariu anualu de 400 fl. si 100 fl. bani de cuartiru, se descrie prin acést'a concursu.

Doritorii pentru ocuparea acestui postu — pe lenga documentarea, cumcà densii nu au trecutu peste etàtea de 40 de ani, pe lenga asternerea documenteloru privitóre la cercetarea scóleloru, apoi asupra cunoscintiei celoru 3 limbi ale patriei si mai cu séma a celei germane si maghiare si in fine asupra aptitudinei loru, in resortulu afaceriloru cá cancelistu — au de a 'si asterne petitiunile, astufeliu instruite, pêna in 10 Martiu a. c. 5 óre dupa prandiu subscrisului oficiolatu.

Brasiovu 19 Februariu 1881.

Magistratulu urbanu.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 28 Februariu st. n. 1881.

Rent'a de auru ungara	111.30	Imprumutulu cu premiu ung. . . .	115.—
Imprumutulu cailoru ferate ungare . .	126 25	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin.	108.25
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-a emissiune)	85.50	Rent'a de harthia aust.	73 30
dto. (II-a emissiune)	102.75	„ de argintu „ .	75.50
dto. (III-a emissiune)	87.50	„ de auru „	89.70
Bonuri rurale ungare	96 25	Losurile din 1860 .	130.25
dto. cu cl. de sortare	95.25	Actiunile bancei austr.-ungare . . .	815.—
Bonuri rurale Banat-Timis. . . .	96.—	„ bancei de creditu ungare . . .	269 50
dto. cu cl. de sortare	93.25	„ bancei de creditu austriace . . .	296.20
Bonuri rurale transilvane	94 25	Argintulu in marfuri .	—.—
„ croato-slav. . . .	96.—	Galbini imperatesci .	5.53
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung. . .	94.—	Napoleond'ori . .	9.32
		Marci 100 imp. germ. .	57.35
		Londr'a. . . .	117.65

Cursulu Bursei de Bucuresci

dela 14/26 Februariu 1881.

Valori	Dobanda	Scadenti'a Cupóneloru	Cerute	Oferite
Oblig. rurale convertite	6%	23 Apr. 23 Oct.	92.½	93.—
Imprum. Oppenheim . . .	8%	1 Ian. 1 Iul.	109.90	—.—
Oblig. domeniale	8%	idem	104.½	105.—
„ Cred. fonc. rurale	7%	1 Iul. 1 Ian.	101.½	102.—
„ Cred. fonc. urban	7%	idem	95.½	96.—
Imprumutulu comunei Bucuresci	8%	1 Iul. 1 Ian.	102.½	102.—
Act. càilor fer. romane	5%	1 Iuliu	62.10	—.—
Oblig. nóue ale statului	6%		93.90	—.—
Actiele Bancei Nationale		1 Ian. 1 Iul.	572.—	575.—
Dacia, cump. de asig. Act. (fr. 500)	8%	1 Ianuariu	200.—	200.—
Losuri municipale (lei 20)			27.—	28.—
Renta romana.	5%		82.—	—.—
Argintu contra auru . .			101.¼	101.½

Editoru: **Iacobu Muresianu.**

Redactoru responsabilu: **Dr. Aurel Muresianu.**

Tipografi'a: **Ioanu Gött si fiiu Henricu.**